

Chuyển đổi số: Hành trình thay đổi tư duy phát triển

11:24 06/11/2025

Vừa qua, tại Hà Nội, Hiệp hội Thông tin tư vấn kinh tế thương mại Việt Nam (VICETA) chính thức công bố triển khai Đề án “Chuyển đổi số và phát triển kinh tế sáng tạo bền vững” qua đào tạo livestream và bán hàng TMĐT cho DNNVV, nông dân, HTX... Liên quan vấn đề này, PV đã có cuộc phỏng vấn ngắn Chủ tịch Hiệp hội VICETA, Lương Văn Tự và Tổ trưởng Nhóm triển khai Đề án Trịnh Xuân Tuyên.

Phỏng vấn ông Lương Văn Tự

Xin ông cho biết, vì sao Hiệp hội Thông tin tư vấn kinh tế thương mại Việt Nam lại lựa chọn khởi động một đề án quy mô lớn, hướng trực tiếp đến nông dân, phụ nữ và thanh niên nông thôn - những nhóm thường ít được tiếp cận công nghệ?

Trong hơn 20 năm làm công tác đối ngoại, nhất là khi dẫn đầu Đoàn đàm phán Việt Nam gia nhập WTO, tôi nhận ra rằng, để một quốc gia hội nhập sâu và bền vững, không thể chỉ dựa vào công nghiệp hay chính sách vĩ mô, mà cần nâng cao năng lực của từng người dân.

*Chủ tịch Hiệp hội Thông tin tư vấn kinh tế thương mại Việt Nam, Lương Văn Tựu
phát biểu tại lễ phát động*

Ngày nay, công nghệ số và thương mại điện tử - là công cụ bình đẳng nhất, nó cho phép người dân ở bất kỳ vùng, miền nào, cũng có thể tham gia chuỗi giá trị

toàn cầu.

Nếu như, khi gia nhập WTO, chúng ta mở cửa bằng thể chế; thì chuyển đổi số - chính là bước hội nhập ở tầm con người.

Khi một nông dân, một phụ nữ nông thôn có thể livestream để bán nông sản, quảng bá sản phẩm OCOP hay hàng thủ công truyền thống - đó chính là hội nhập thật sự, là nền tảng cho một nền kinh tế sáng tạo bền vững.

Ông đánh giá thế nào về vai trò của Hiệp hội trong việc dẫn dắt một chương trình có tính lan tỏa sâu rộng như vậy?

Hiệp hội Thông tin tư vấn kinh tế thương mại Việt Nam được thành lập ngày 29/3/2019, hoạt động dưới sự quản lý của Bộ Công Thương, có vai trò kết nối - tư vấn và phổ cập tri thức kinh tế số.

Tổ trưởng Nhóm triển khai Đề án “Chuyển đổi số và Phát triển kinh tế sáng tạo bền vững” Trịnh Xuân Tuyên phát biểu tại lễ phát động

Chúng tôi nhận thấy một khoảng cách đáng kể giữa chủ trương chuyển đổi số của Nhà nước và khả năng thực thi tại địa phương. Đề án này, chính là cầu nối

để rút ngắn khoảng cách đó, đưa chính sách vào đời sống, giúp công nghệ trở thành công cụ phục vụ con người.

Hiệp hội không chỉ nói về lý thuyết công nghệ, mà tập trung vào giải pháp thực tiễn: Đào tạo kỹ năng livestream, marketing số, xây dựng thương hiệu, kết nối với sàn thương mại điện tử, tạo ra mô hình kinh doanh thực tế cho cộng đồng.

Điều tôi mong muốn nhất đó là mỗi xã, mỗi hợp tác xã, sẽ có ít nhất một “hạt nhân số” - những người tiên phong lan tỏa tri thức, khơi dậy tinh thần sáng tạo và khát vọng vươn lên trong cộng đồng.

Ông nhấn mạnh yếu tố “sáng tạo bền vững”. Vậy, cụm từ này được hiểu thế nào trong bối cảnh nông thôn Việt Nam hiện nay?

“Sáng tạo” - không chỉ nằm ở công nghệ, mà nằm ở cách con người nghĩ khác và làm khác từ chính điều họ có.

Một người nông dân livestream bán rau sạch - đó là sáng tạo.

Một hợp tác xã dệt thổ cẩm, quảng bá sản phẩm qua mạng xã hội - đó cũng là sáng tạo.

Nhưng, để sáng tạo trở nên bền vững, người dân cần có kiến thức, kỹ năng và hệ sinh thái hỗ trợ.

Đề án “Chuyển đổi số và Phát triển kinh tế sáng tạo bền vững” - mong muốn xây dựng hệ sinh thái đó, nơi Nhà nước - doanh nghiệp - Hiệp hội - cộng đồng cùng chia sẻ trách nhiệm, cùng hỗ trợ nhau.

Chỉ khi cộng đồng nông thôn trở thành chủ thể của chuyển đổi số, quá trình phát triển mới thật sự toàn diện.

Với kinh nghiệm từng dẫn dắt Việt Nam gia nhập WTO, ông có lời khuyên nào cho việc thúc đẩy chuyển đổi số hiện nay?

Gia nhập WTO, giúp Việt Nam “ra biển lớn”. Còn chuyển đổi số - là hành trình học cách “bơi” trong đại dương dữ liệu và công nghệ.

Tổ triển khai đề án chụp ảnh lưu niệm tại lễ phát động

Kinh nghiệm của tôi cho thấy: Muốn hội nhập, phải hiểu luật chơi; muốn phát triển, phải có tri thức.

Chuyển đổi số, không thể chỉ do Nhà nước hay doanh nghiệp triển khai thực hiện, mà phải bắt đầu từ người dân.

Nếu mỗi người nông dân Việt Nam hiểu rằng, chiếc điện thoại trên tay họ là một công cụ kinh doanh toàn cầu, thì khi đó, đất nước ta đã thật sự chuyển mình.

Phỏng vấn ông Trịnh Xuân Tuyên - người trực tiếp triển khai chương trình

Ông có thể chia sẻ rõ hơn về cách thức và mục tiêu thực tiễn của Đề án?

Chúng tôi triển khai đề án, theo 3 giai đoạn rõ ràng và có thể đo lường:

Giai đoạn 1: Tổ chức chuỗi hội thảo “Đổi mới - sáng tạo - chuyển đổi số vì Việt Nam phát triển bền vững” tại các xã, phường trên toàn quốc. Đây là bước mở đầu, giúp người dân hiểu chuyển đổi số là gì và lợi ích thực tế của nó.

Giai đoạn 2: Tổ chức đào tạo thực hành, nơi người dân được trực tiếp học cách quay video, livestream, đăng sản phẩm, tạo gian hàng online, kể câu chuyện thương hiệu của chính họ.

Giai đoạn 3: Kết nối với các sàn thương mại điện tử, doanh nghiệp, đơn vị logistics - hình thành chuỗi cung ứng số hoàn chỉnh cho sản phẩm địa phương.

Đặc biệt, Hiệp hội Thông tin tư vấn kinh tế thương mại Việt Nam sẽ hỗ trợ tài chính, công tác tổ chức và kết nối chuyên gia, trong suốt quá trình triển khai tại các địa phương.

Chúng tôi mong muốn giúp các xã, phường, tự tin tổ chức hội thảo, thu hút sự tham gia của người dân và doanh nghiệp, qua đó biến chuyển đổi số thành hành động cụ thể, giúp người dân tăng thu nhập và tự chủ kinh tế.

Ông nhìn nhận thế nào về vai trò của các hội thảo sắp tới, trong việc tạo đột phá tư duy cho địa phương?

Các hội thảo diễn ra, chính là điểm chạm đầu tiên giữa người dân và thế giới số.

Chúng tôi không tổ chức theo kiểu “nghe và ghi chép”, mà thiết kế trải nghiệm thực tế: Người dân được thử quay video, thực hành đăng bài, thấy các hình ảnh đẹp và câu chuyện chân thực, có thể giúp sản phẩm quê hương tiếp cận thị trường rộng hơn.

Nhóm sản xuất trực tiếp chụp ảnh lưu niệm tại lễ phát động

Hội thảo cũng là nơi kết nối chính quyền địa phương - doanh nghiệp công nghệ - cộng đồng dân cư.

Khi 3 lực lượng này phối hợp, sẽ hình thành một hệ sinh thái “nông thôn số” đúng nghĩa - nơi tri thức không chỉ truyền từ Trung ương xuống, mà lan tỏa từ chính người dân lên.

Trân trọng cảm ơn hai ông vì những chia sẻ đầy tâm huyết và tầm nhìn chiến lược!

Kết luận:

Thông qua cuộc phỏng vấn này, có thể thấy rõ một định hướng lớn và nhân văn: Từ người từng đưa Việt Nam hội nhập WTO đến thế giới, nay là hành trình đưa công nghệ hội nhập với từng người dân Việt Nam.

Với sự hỗ trợ tài chính, tổ chức và kết nối chuyên gia của Hiệp hội Thông tin tư vấn kinh tế thương mại Việt Nam, Đề án “Chuyển đổi số và Phát triển kinh tế sáng tạo bền vững” - không chỉ là một dự án công nghệ, mà là một phong trào xã hội, mang lại lợi ích thiết thực cho cộng đồng, góp phần xây dựng nông thôn số, xã hội số và nền kinh tế sáng tạo Việt Nam bền vững.

Hoàng Tâm - Út Thương (Thực hiện)